

Kunskapsbaserat utvecklingsarbete – forskare och praktiker tillsammans

Sammanfattning

Hälsa och välfärd i Dalarna (HvD) erbjuder kunskapsbaserat utvecklingsarbete där yrkesverksamma inom socialtjänst och närliggande hälso- och sjukvård samarbetar med forskare/lärare från Högskolan Dalarna (HDa). Utgångspunkten är verksamhetens egna behov: ett definierat problem, en utmaning eller en fråga. Genom fem dialogbaserade träffar under maximalt ett år utvecklar gruppen gemensam förståelse, provar arbetssätt och stärker ett systematiskt och vetenskapligt förhållningssätt i vardagen. Arbetet kan utgöra steg 1 inför en forskningsansökan inom Fonden för hälso- och välfärdsforskning.

Bakgrund

Hälsa och välfärd i Dalarna (tidigare Socialtjänstens utvecklingscentrum Dalarna, SUD) verkar för att stärka samverkan mellan Dalarnas kommuner och Högskolan Dalarna i frågor som rör forskning, utveckling och utbildning inom socialtjänst och närliggande hälso- och sjukvård. Kunskapsbaserat utvecklingsarbete är en riktlinjestyrd samverkansform där praktik och akademi tillsammans utforskar praktikens problem, utmaningar och frågeställningar – med målet att skapa användbar kunskap som stödjer verksamhetsutveckling.

Vad är kunskapsbaserat utvecklingsarbete?

En utsedd grupp yrkesverksamma (projektgrupp) samarbetar med en eller två forskare/lärare från HDa. Startpunkten är en fråga från praktiken, till exempel att utveckla basverksamheten, följa upp ett arbetssätt, implementera en metod eller genomföra annan verksamhetsutveckling. Arbetet utgår från deltagarnas erfarenheter, aktuellt kunskapsläge och relevant litteratur, och genomförs i dialog- och seminarieform.

Syfte och förväntade effekter

Syftet är att:

- systematiskt förstå och fördjupa en verksamhetsnära utmaning, frågeställning eller problem,
- skapa ömsesidigt kunskapsutbyte mellan forskare och yrkesverksamma,
- bidra till en gemensam problembild och en delad förståelse i projektgruppen, samt
- stärka deltagarnas förmåga att planera, genomföra och följa upp arbetet med ett vetenskapligt och systematiskt förhållningssätt.

Förväntade effekter:

- tydliggjorda behov och prövade arbetssätt i den egna verksamheten,
- stärkt kompetens i systematisk uppföljning och kritisk reflektion,
- förbättrad koppling mellan forskningens möjligheter och praktikens villkor.

HÖGSKOLAN
DALARNA

Koppling till Fonden för hälso- och välfärdsforskning

Fonden finansieras av parterna inom HvD och ska stödja utvecklingen av evidensbaserad praktik samt främja forskning och utbildning av god kvalitet inom socialtjänst och närliggande hälso- och sjukvård.

Fonden består av två delar:

Steg 1 – Kunskapsbaserat utvecklingsarbete: Start i praktiken; ansökan kommer från en eller flera av Dalarnas kommuners socialtjänst och/eller närliggande hälso- och sjukvård.

Steg 2 – Årlig forskningsutlysning av fonden: Fokus på forskning och ny kunskapsproduktion; ansökan kommer från forskare vid HDa i samverkan med en eller flera verksamheter. Steg 2 kan bygga på steg 1 eller uppstå genom direkt kontakt mellan parterna.

Målgrupp och förutsättningar

Målgrupp: Yrkesverksamma i en eller flera av Dalarnas kommuner som driver ett utvecklings- eller förbättringsarbete där samarbete med forskare/lärare från HDa bedöms gynnsamt.

Projektgruppen kan:

- bestå av en enskild verksamhet,
- vara verksamhetsöverskridande inom eller mellan kommuner,
- inkludera medarbetare från RSS (Regionala samverkans- och stödstrukturerna) där aktivt utvecklingsarbete pågår.

Förutsättningar:

- En projektgrupp om cirka 5–15 personer ska vara utsedd och frågan förankrad i verksamheten.
- Deltagarna ska så långt möjligt vara samma personer genom hela processen för att skapa en gemensam kunskapsbas.
- Verksamheten avsätter tid för möten och inläsning.

Arbetssätt och upplägg

Omfattning: Fem träffar à cirka 2 timmar, planerade av projektgruppen med en frekvens som stödjer processen.

Tidsram: Samtliga träffar och redovisning ska ske inom ett år från beviljat stöd.

Genomförandeform: Dialog/seminarieform (inte föreläsnings- eller kursupplägg).

Plats: I första hand på plats i den lokala kontexten. Undantag kan göras om gruppen spänner över flera verksamheter.

Roller:

- Kontaktperson från verksamheten ansvarar för operativa frågor och löpande kontakt med HDa.

- Forskare/lärare vid HDa leder processen och bidrar med:
 1. relevant litteratur,
 2. vetenskaplig kompetens som främjar kritiskt tänkande och erfarenhetsutbyte, samt
 3. metodstöd för uppföljning och prövning av arbetssätt i den egna praktiken.

Litteratur och poäng: Begränsad mängd riktad litteratur; inga högskolepoäng.

Vad beviljas

Vid beviljad ansökan erhåller verksamheten akademiskt stöd från en eller två forskare/lärare under fem träffar (2 h per tillfälle).

Beviljat stöd till HDa (ramar):

- Resor och förberedelsetid (omfattning bedöms i dialog mellan utsedda forskare/lärare och föredragande från HvD innan beslut i AU).
- Maximalt 120 timmar arbetstid per projekt för forskare/lärare kan beviljas, med reservation för HvD:s ekonomiska förutsättningar.

Tabell 1. Omfattning per upplägg

	1 lärare/forskare	2 lärare/forskare
Tid i samverkansgrupp	10 timmar	20 timmar
Förberedelsetid	max 40 timmar	max 60 timmar
Resor	enligt utlägg	enligt utlägg
Sista ansökningsdag	Löpande via hemsida / kontakt med medarbetare inom HvD	Löpande via hemsida / kontakt med medarbetare inom HvD
Beslut meddelas senast	En vecka efter att ärendet föredragits i AU	En vecka efter att ärendet föredragits i AU

Avgränsningar

Avgränsningar:

- Stödet avser inte traditionell kompetensutveckling (utbildningar/kurser).
- Arbetstid för deltagare från kommunerna bekostas inte av fonden.

Ansökan och beslutsprocess

1. **Kontakt:** Ansökande verksamhet kontaktar medarbetare inom HvD för rådgivning om frågans lämplighet.
2. **Ansökan:** Kortfattad skriftlig ansökan via HvD:s hemsida. Ansökan skrivs av representanter med mandat att besluta om medarbetares medverkan och hur processen ska användas.
3. **Kompetenskartläggning:** HvD säkerställer att relevant kompetens finns vid HDa.
4. **Beredning:** Om frågan lämpar sig för kunskapsbaserat utvecklingsarbete tas ärendet upp på nästkommande AU.
5. **Föredragning:** Medarbetare vid HvD föredrar ärendet i AU.
6. **Beslut:** AU är beslutande instans och sammanträder fyra gånger per år. Ansökan beviljas eller avslås (beslut kan inte överklagas).
7. **Start:** Löpande startdatum tillämpas. Beslut meddelas kontaktperson i projektgruppen och berörda forskare/lärare vid HDa senast en vecka efter AU.

Bedömningskriterier i AU

Vid beslut utgår AU från följande frågor:

- Är utgångspunkten en frågeställning från praktiken (socialtjänst eller närliggande hälso- och sjukvård)?
- Möjliggör frågan meningsfullt samarbete mellan forskning och praktik?
- Finns relevant kompetens vid HDa?
- Är frågan relevant för fler av HvD:s medlemmar än den ansökande gruppen?
- Relaterar frågan till HvD:s syfte eller prioriterade samverkansområden (se aktuell verksamhetsplan)?
- Finns ekonomiskt utrymme för HvD att stödja projektet innevarande år?

AU kan revidera dessa riktlinjer. Eventuella ändringar dokumenteras genom beslut i AU och protokollförs.

Redovisning och spridning

Slutredovisning i verksamheten: Projektgruppen planerar själv formerna – t.ex. skriftlig/muntlig summering och reflektion, presentation av prövat arbetssätt eller förslag på nästa steg i verksamhetsutvecklingen.

Kort rapport av forskare/lärare: Efter avslutad process skriver medverkande forskare/lärare en kort rapport på svenska som sammanfattar processen, belyser frågan och listar använd litteratur. Rapporten publiceras på HvD:s hemsida.

Väg till forskning: Projektet kan redovisas genom att lärdomar omsätts i en forskningsansökan till Fonden för hälso- och välfärdsforskning (steg 2). För att detta ska räknas som redovisning ska ansökan lämnas in senast ett år efter avslutad process.

Spridning i nätverk: Forskare/lärare och verksamhetens kontaktperson kan på begäran redovisa projekt och slutsatser vid sammanträden inom HvD eller på Högskolan Dalarnas FoU-dag.

HÖGSKOLAN
DALARNA

Roller och ansvar (översikt)

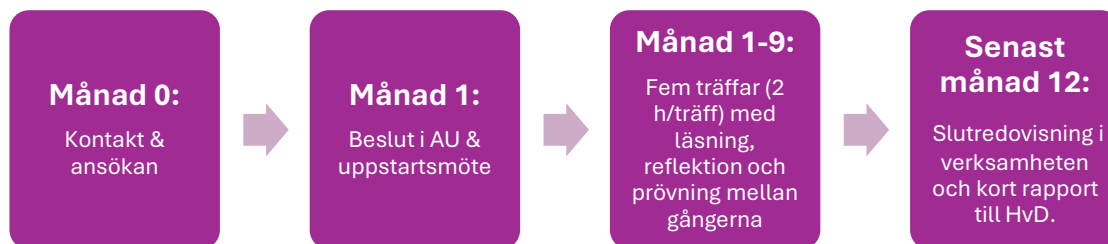
Verksamhetens projektgrupp: Formulerar och äger frågan, genomför provningar i praktiken, deltar aktivt vid samtliga träffar.

Kontaktperson i verksamheten: Samordnar internt, hanterar praktiska frågor, säkerställer förankring.

Forskare/lärare (HDa): Leder processen, tillhandahåller litteratur, metod- och analysstöd, skriver kort slutrapport.

Hälsa och välfärd i Dalarna: Samordnar, bereder ärenden, föredrar i AU, beslutar genom AU och följer upp redovisning.

Tidslinje (exempel)

Kontakt

För frågor om ansökan, förankring och upplägg: Kontakta oss på Hälsa och välfärd i Dalarna genom kontaktuppgifter på vår hemsida du.se/halsaochvalfardidalarna.